

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Missionis Anglicanæ Societatis Iesv

More, Henry

Avdomari, 1660

n. 21.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38320

1626. quacunq; de causa, sit moneta æstimatio; ex singulari enim pacto, scientes volentes, hunc contractum motu proprio conficere nobis placuit Nihilominus tamen Nobis & successoribus nostris Bauariæ ducibus potestatem reluendi expressè & diserte reseruamus, vt quandocunq; ita visum fuerit possimus summam ducentorum millium florenorum vel præsentî pecunia data persoluere & representare; vel fundos, & prædia ex quibus tantundem capiet Collegium nostrum coëmere, atque hoc pacto annua pensione Nos, & Cameram nostram liberare: Tum autem eodem modo & æstimatione soluemus vt ante expressimus, nempe, florenum pro quindecim Batzijs, & dalerum Imperialem pro floreno & medio, aliisque nummos ea proportione quam habent ad dalerum Imperialem. Ne inopinata autem ista solutio damno sit Patribus, integro ante anno monebitur Collegij nostri Rector, vt de pecunia vtiliter expendenda prospicere possit. Collegium quidem commodam habitationem & hortum habet, sed pretium adhuc magna ex parte debet; quare summam ducentorum millium florenorum ita diuisimus, vt pro domo & orto quadraginta millia, pro cætera fundatione seu alimentis centum sexaginta millia soluere censeamur, atque eo modo Nos & Coniux nostra, ex integro Collegij fundatores & constructores simus & habeamur.

XXI. Hæc animo in Societatem plane paterno, & hæreditaria beneuolentia, memores eam Maioribus admirabiliter dilectam, defensam, auctam, præstabimus; Nos & posteros nostros ad ea quoque præstanda his literis obligamus. Ab ipsa tamen Societate nihil singulare, nihil noui, nisi illud ad quod ex instituto suo obligatur, reposcimus, nec lege vlla, aut extraordinario eam onere grauare nobis in animo est, cum nobis persuasum sit omnes secundum Institutui sui rationem à tot Pontificibus & Cœcilio Tridentino probati, & toto orbe Christiano abunde spectati & laudati, ita in sapientiæ studijs, virtutibus, pietate exemploque bono omnibus satis facturos, vt ad Dei gloriam proximique salutem Sancta sua libertate zeloque plura præstituri sint quam si Nos aliqua in re modum normamque præscribere velimus: Hoc solū petimus, quod & Nos iure flagitare possumus, & ad quod Patres vi constitutionum & legum obligantur, vt nos & coniugem nostram pro fundatoribus suis agnoscant, pijs suis precibus & Sanctis Sacrificijs diuinæ gratiæ & protectioni impense commendēt, deinde domum nostram Patriamque, quam ad hanc tam difficili tempore fundationem obligamus, amore & orationibus suis perpetuo prosequantur. Quin etiam omnes, præsertim posteros, in nomine, & per Iesu Christi sanguinem rogamus, vt sicut Nos, proavi nostri Wilhelmi, Aui Alberti, Patris Wilhelmi, Serenissimorum Bauariæ Ducum sollicitudinē, affectū & liberalitatem in tuenda & propaganda Societate imitemur, & hanc beneficiendi hæreditatem cupidissime amplectimur, ita illi quoque Maiorum, Sancti Ignatii, ac aliorū Sanctorum & Doctorum virorum vestigijs gnauiter, & constanter insistant, memores ideo nullas in hac fundatione

tione

tione Nos condiciones ponere, quod experiamur Patres Collegiorum quæ in nostris Prouincijs sunt multo plura quam postulantur præstare, nec operas suas legibus fundatorum continere, sed vltra pacta conuenta zelum laboreſque extendere. Requirit etiam perpetuæ foundationis natura vt firma sit & stabilis; & Nos eam pro nostra & Coniugis nostræ salute perpetuam esse volumus; qua propter obligata est Societas, vt Nos etiam obligamus, ne summam ducentorum millium, vel totam, vel partem alienet, nec in alia vlla Collegia diuidat, sed potius, si opportunè fieri potest, prudenti œconomia, & Religiosa administratione augeat. Quod si aliquando Deus, fidei dator & remunerator, propitio vultu *Britannia* regnum aspexerit, (quod de immensa eius misericordia confidimus) Regesque ac Magistratus Catholicos dederit atque ad eum statum reduxerit, vt libertas veræ Religionis cõcedatur, & Collegia Societatis tuto & securè in illo Regno esse possint, ac tum Patres Anglicani, approbante R. P. Generali, iudicarint ad maiorem Dei gloriam fore & animarum salutem vt Collegium nostrum Leodiense in *Britanniam* transferatur, id quoque concedimus, cum puro affectu, coram Deo nostro, sine personarum aut locorum respectu hanc fundationem pro eius gloria, & *Britanniæ* salute fecerimus, & ibi esse cupiamus vbi maior diuini nominis gloria, & animarum fructus speratur: Ea tamen lege vt Fundatoris ius, & nomen Nobis & Coniugi nostræ perpetuum maneat, nec per occasionem translationis de summa ducentorum millium florenorum minuatur: Quin & illud monemus, Nos & Successores nostros, etiam translato Collegio, non aliò tamen censum annuum, quam *Francfurtum* missuros.

Denique ad nostros posteros & Successores quod attinet, eos rogamus, hortamur, & summa fide, obtestatione, auctoritate, coram Dei Tribunali obligamus vt omnia & singula fundationis nostræ capita inuiolata seruent, nostram donationem, institutionem, assignationem, fundationem, non modo in omnibus eius partibus ratam habeant, sed omni animi promptitudine adiumento sint, vt suo tempore & loco pecuniæ assignatæ ac datæ per ministros suos transmittantur: atq; in hac re iterum eorum coram diuino tribunali conscientiam appellamus, eosque summa & fide humana, & Religione diuina obstringimus atque obligamus vt huius nostræ voluntatis executores spontanei & constantes esse velint; vt etiam hoc officio diuinam liberalitatem & gratiam in se patriamque prouocent: quod certissimè fore confidimus, si rem diuino nomini consecratam oblatamque à Nobis, ipsi eadem animi sinceritate ac deuotione reddant; nec minus prompti sint quod in Exteros & longe positos beneficium nostrum sit collatum: Nos enim coram Deo æterno, in conspectu Angelorum & Sanctorum eius protestamur Nos hanc fundationem ad eius gloriam, & fidei conseruationem & propagationem fecisse, summeq; miseriæ Ecclesiarum *Britannicarum* & inopiæ Patrum Societatis succurrisse, nec existimasse vllum Christi sanguine redemptum, & Christo insitum velut membrum eius, caritati nostræ censerì debere externum. Tanto autem gratiorem

1626. hanc oblationem fore speramus, quo ab omni proprij commodi specie purior est. Nec exiguum *Bauariæ* emolumentum aut familiæ decus existimare oportet, Collegium seruorum Dei, Collegium quod Seminarium est Confessorum & martyrum, nostro sumptu sustentari, atque hac communione de eorum Nos meritis orationibusque participare, & velut contestari: si enim qui recipit Prophetam in nomine Prophetæ mercedem prophetæ accipiet, & qui recipit iustum in nomine iusti mercedem iusti accipiet, & si veritas ipsa dicit, quisquis enim potum vobis dederit calicem aquæ frigidæ in nomine meo, quia Christi estis, amen dico vobis non perdet mercedem suam, quomodo non magna merces, magna benedictio de cælo in nos redundabit, si tot Christi Discipulos, imo Confessores & Martyres, de nostro reficiamus. Non minus vtilitatis ex hac fundatione nostris Prouincijs accessurum, Deo, qui beneficio vinci non potest, compensante, quàm ex alijs Maiorum nostrorum Collegijs speramus. Atq; ea fuit etiam Maiorum nostrorum Serenissimorum Ducum *Bauariæ* sententia, qui in longinquas regiones, distitosque populos largas elemosynas sæpenumero miserunt. Quæ nos ideo referimus non quod vllum ex nostris posteris & successoribus fore suspicari possimus qui hanc nostram assignationem, donationem, fundationem sit improbaturus, sed vt omnibus consilij nostri ratio constet. Deus Nos, cum Coniuge nostra, posteris & successoribus, totaque familia & Patria carissima tueatur & prosperet, & in vera Orthodoxa fide, pietate, ciuilique gubernatione felices efficiat, ac tandem æterna Beatitudine remuneretur. Amen. In horum omnium & singulorum fidem certam, & indubitam, literis hinc manu propria subscripsi, & nostro sigillo eadem communiuius; Terna etiam exemplaria eidem verbis describi curauimus; quorum vnum in Nostro Archivio Monacensi, alterum Romæ in Archivio Societatis, tertium in nostro Collegio Leodiensi custodiatur. Anno salutis millesimo sexcentesimo vigesimo sexto, die octaua mensis Septembris.

Maximilianus.

XXI. Quo in diplomate cum sincerus in Deum eiusque Sanctam Ecclesiam amor eluceat, tum non minor in eundem apparet nobilissimi elementissimique ducis fiducia, quandoquidem neque grauissimis bellis inuoluto conciderit, neque militibus minantibus defectionem aut rebellionem nisi stipendia soluerentur (vt notat Bullidius) atque vnâ tantum *Bauariæ* relicta particulâ (cæteris exhaustis ab hoste & ab amico) nulli soluerentur census, nulla debita; hyberna, stipendia, spolia ad fundum omnia exhaurirent; (vt refert Adamus Contzen) perpetuam tamen huius Collegij curam fouerit; quam & ipse literis suis testatus est ad Rectorem scribens in hæc verba. "Necessitas Collegij nostri per R. V. explicata nobis cordi fuit; varias enim rationes mittendæ per collybum pecuniæ vidimus; verum quia illæ partim operosæ, partim sumptuosæ sunt paulisper existimauimus expectandum donec Augusta ad obedientiam Cæsaris redeat, & per eam minori dispendio possit Collegio summa quam decernimus, nimirum quinque millium florenorum, representari;

præsentari; quod breui futurū speramus. Interim solito favore & gratia Collegium prosequemur, & quantum permittent temporum difficultates & in præsens & in futurum à nobis factam fundationē tuebimur. Sacrificijs & orationibus omnium hæc singulariter cōmendamus.) Ne verò quispiam actum aliquid arbitretur importunus in hoc toto negotio, habentur *Mutij* Generalis literæ ad *Odoenum Shelleyum*, quæ moderationē testantur his verbis. " Plurimum etiam me recreauit, quod Monachio ad me scriptum est, R. V. & si quis alius præterea illuc scripserit, valde modeste, & verecunde explicuisse Collegij istius constitutionem, neque à tam magnifico & liberali Principe quidquam aut nimis cupidè aut nimis minutè postulasse, sed omnia illius arbitrio permisisse; qua ratione quantum ab illo inpetratum sit, cum R. V. iam abundè procul dubio rescuerit, non opus est vt id ego enucleatius explicem.) Quam liberalitatem quanta cum temporalis cuiuslibet retributionis neglectione exercuerit nobilissimus hic Princeps altera demonstrauit occasio. Patres Angli in Congregatione Prouinciali aggregati lecto publicè Diplomate conluerunt Serenissimo Duci tanto benefactori per communes literas habendas esse gratias, rogaruntque *Mutium* Generalem vt suas etiam dignaretur adiungere: Ad has sic *Maximilianus* respondit.

1627.

1618.

" Gratiarum actio quam à Patribus Prouinciæ Anglicanæ Superiori anno in Congregatione conceptam, & suo & ipsorum nomine P. V. ad Nos misit neque necessaria, neque sanè à Nobis expectata fuit. Etenim vtrique per literas iam dudum animi sui gratitudinē affectumque, in Societate Nobis ante cognitum, abundè declararunt; Nos verò in illo beneficio Societari præstando ita Religionis augmentum, Deique gloriam pro scopo vnico præfixam habuimus, vt præter orationes, sacrificia, aliaque ad salutem animarum, Ecclesiæ tutelam & incolumitatem spectantia nullam omnino compensationem expecterimus; atque ob eam causam iterari gratiarum actionem necesse non erat. Quia tamen literæ tam P. V. quam Congregatorum Patrum non vrbano officio funguntur, sed ex animo profectæ, de nostra salute sinceram curam vota que ac preces pollicentur, ex ea parte nobis gratissimæ fuerunt, mirificeque animum nostrum multis negotijs, & perseverantis mole belli pressum exhilararunt; præcipuè cum ex eisdem constet etiam in læuente per Britanniam persecutione, fidelium numerum diuino adiutorio indies augeri. Congregationi quidem Anglicanæ, cum iam desierit, respondere non possumus: Optamus tamen illis Patribus pro opportunitate significari literas eorum Nobis redditas esse, nec illorum studio & laboribus defuturos; atque interea P. V. omniumque precibus & sacrificijs Nos & domum nostram quam maximè commendamus.)

XXII. Ne vero perpetuo grauaretur ararium pendendis Collegio decem millibus florenorum Rhenensium, aut ex difficultate Cambij damnnum lequeretur, in mentem venerat Serenissimo Duci ad stabilendam fundationem agros dare in dominio suo Mindelheimensi, aliaque quæ annuum

Tradit
prosolu-
tione asse-
curanda
Hypothe-
cam.